

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิเคราะห์ รูปแบบการบริหารฯ ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย จากการสังเคราะห์เอกสาร/แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารที่มี ประสิทธิภาพของ การบริหารจัดการการศึกษาแบบบูรณาการและการบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ในองค์การและการจัดการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กและ การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษา ตามนโยบายของ คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จากนั้นนำกรอบแนวคิดในการวิจัยมาวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด(ร่าง)รูปแบบการ บริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์สารสนเทศจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเอกสารสำคัญจากโรงเรียนกรณีศึกษาทั้ง 5 แห่ง ก่อนลงพื้นที่กลุ่มเป้าหมายโดยดำเนินการดังนี้

1. ประสานงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 ที่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายสังกัดเพื่อขอ อนุญาตเก็บข้อมูลและส่งหนังสือถึงโรงเรียนเพื่อนัดหมายการทำงานร่วมกัน
2. จัดประชุมผู้บริหารและบุคลากร โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 2 ครั้ง รวมจำนวนผู้เข้าร่วม ประมาณ 20 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การดำเนินงานวิจัย ขอบข่ายภาระหน้าที่ในครั้ง นี้ และกำหนดการลงพื้นที่สำหรับศึกษกรณีศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่นเขต 1 เข้าร่วมด้วย 2 ท่าน
3. ศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านบึงฉิม โรงเรียนเก่า นามิวิทยา โรงเรียนบ้านหินลาดนาดี โรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง และ โรงเรียนบ้าน ร่องแซง

ระยะที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 นำ(ร่าง)รูปแบบฯที่สรุปที่ได้จากระยะที่ 1 เข้าที่ประชุมกลุ่มนักวิจัย 5 โครงการย่อย เพื่อสังเคราะห์กำหนดแนวทางการเก็บข้อมูลจากการศึกษาระณีศึกษา ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ความเข้าใจและการเรียนรู้ของนักเรียน (2) การจัดการความรู้ในโรงเรียน (3) การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ (4) การบริหารและการดำเนินงานใน โรงเรียนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง และ (5) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2.2 สรุปผลการศึกษาซึ่งได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากรและชุมชน ของ 5 โรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนบ้านบึงฉิม สังกัด สพท.ขอนแก่น เขต 1
2. โรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา สังกัด สพท.ขอนแก่น เขต 2
3. โรงเรียนบ้านหินลาดนาคี สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 3
4. โรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 4
5. โรงเรียนบ้านร่องแซง สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 5

1. สรุปผลการศึกษา โรงเรียนบ้านบึงฉิม สังกัด สพท.ขอนแก่น เขต 1

โรงเรียนบ้านบึงฉิม ตั้งที่หมู่ที่ 4 ตำบลบึงเนียม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีครู จำนวน 5 คน และนักเรียนระดับปฐมวัย 20 คน และระดับประถมศึกษา 33 คน รวมทั้งหมดจำนวน 53 คน กำหนดวิสัยทัศน์ สถานศึกษาไว้ว่า “ภายในปี 2557 โรงเรียนบ้านบึงฉิม มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทักษะกระบวนการคิดอ่านเก่ง เขียนเก่ง คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการสู่สากล ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ บนพื้นฐานความเป็นไทย” โรงเรียนกำหนดพันธกิจที่ครอบคลุมวิสัยทัศน์ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา และระบุนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเป้าหมายการจัดการศึกษา สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เกษตรปลอดภัยจากสารพิษ มีดิน น้ำอุดมสมบูรณ์ดี ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพการทำเกษตรกรรม การทำไร่นาสวนผสม การปลูกพืชผักสวนครัว ผลไม้ต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง ต่อครอบครัว ต่อปี 30,000 บาท ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสนใจทางการศึกษาและให้ความร่วมมือ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ผลการประเมินตามมาตรฐานโดยภาพรวม พบว่า บางมาตรฐาน โรงเรียนมีผลการดำเนินงานในระดับที่น่าพอใจ แต่บางมาตรฐาน โรงเรียนยังดำเนินการได้ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ระดับปฐมวัย

ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวม ทั้ง 8 มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 3.13 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม สามารถทำงานจนสำเร็จ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึที่ดีต่ออาชีพสุจริต สามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และพัฒนาตนเอง มีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียภาพและนิสัยด้านศิลปะ คนตรี และการเคลื่อนไหว **ด้านการจัดการเรียนรู้** จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้ โดยภาพรวม ทั้ง 2 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.21 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รู้จักวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน แต่มีครูไม่เพียงพอ และไม่มีความรู้สามารถในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนยังขาดครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ขาดการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน **ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา** จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้ โดยภาพรวม ทั้ง 6 มาตรฐานที่ค่าเฉลี่ย 3.45 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง มีคุณธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ และมีการให้บริการเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ **ด้านการพัฒนาชุมชนและแหล่งเรียนรู้** จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้ โดยภาพรวมทั้ง 2 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.75 ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีธรรมเนียมและแผนปฏิบัติการ ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการตามแผน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการนิเทศและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดจนนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในปีต่อไป ในขณะเดียวกันโรงเรียนยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนร่วมพัฒนาการศึกษาและจัดกิจกรรมร่วมกันทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญของกิจกรรมมากขึ้นเห็นได้จากชุมชนร่วมสนับสนุนกิจกรรมทั้งด้านทุนทรัพย์ และแรงกายจากกลุ่มแม่บ้าน พ่อบ้านทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านคุณภาพผู้เรียน จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้โดยภาพรวม ทั้ง 8 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.36 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต เด็กสามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้และทักษะเบื้องต้น มีความสนใจ ใฝ่รู้ รักการอ่าน และมีสุขภาพดี และมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว มีสุนทรีย์ในการดูแลสุขภาพและรักการออกกำลังกาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและโรงเรียน และมี การใช้เทคโนโลยีการศึกษาค้นคว้า ด้านการจัดการเรียนรู้ จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้ โดยภาพรวม ทั้ง 2 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.12 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รู้จักวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน แต่มีครูไม่เพียงพอและขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้ครูยังขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านนี้โดยภาพรวม ทั้ง 6 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.45 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี ผู้บริหาร โรงเรียนมีภาวะผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ มีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมพัฒนาสถานศึกษา มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน และ มีการให้บริการเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาชุมชนแหล่งเรียนรู้ จากการประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมทั้ง 2 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 3.75 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการนิเทศและติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในปีต่อไป โรงเรียนส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนร่วมพัฒนาการศึกษาและจัดกิจกรรมร่วมกันจนชุมชนร่วมสนับสนุนกิจกรรมทั้งด้านทุนทรัพย์ และแรงกายจากกลุ่มแม่บ้าน พ่อบ้าน ทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นและ โรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นที่โรงเรียนควรพัฒนาได้แก่ (1) การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การฝึกฝนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะด้านการค้นคว้าความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจตามที่สังคมต้องการ

โรงเรียนจึงมีแผนการพัฒนาสถานศึกษาดังนี้ (1) การปฏิรูปการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาครูอาจารย์ ด้านความรู้ความเข้าใจและการนำไปใช้ เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นกิจกรรมโครงงานและบูรณาการด้วยการสอดแทรกคุณธรรม และการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการจัดทำแผนบูรณาการคณะชั้นเรียนตามหลักสูตร โรงเรียน พุทธศักราช 2553 (2) การปฏิรูปการบริหารจัดการเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยขอการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้จากชุมชนในทุกด้าน ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2552 (3) โรงเรียนกำหนดนโยบายการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และเสนอให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบก่อน ทั้งนี้ผู้สอนต้องรับรู้ตรงกันว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนต้องใช้เทคนิคการสอนและการประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งนี้จะมีการรายงานสรุปผลการตรวจแผนการสอนให้ครูทราบในที่ประชุมครู เดือนละครั้ง

รายงานผลการประเมินการดำเนินงานโครงการต่างๆในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (1) ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมพบว่าความเหมาะสมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกในด้านต่อไปนี้ 1) โครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดและ โรงเรียน 2) โครงการมีวิธีดำเนินงานที่ประหยัด และ 3) โครงการได้รับการสนับสนุนจาก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน (2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าโดยภาพรวมความเหมาะสมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกในด้านต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำที่ดี และมีความเป็นประชาธิปไตย 2) โครงการกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และ 3) มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมในการสนับสนุนการดำเนินงาน (3) ด้านกระบวนการ พบว่าในภาพรวมความเหมาะสมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกในด้านต่อไปนี้ 1) มีการฝึกทักษะการทำงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่คณะครู นักเรียน และชุมชนร่วมกัน 2) มีการดำเนินโครงการตามแผนโดยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และ 3) บุคลากรทุกฝ่ายได้แสดงความสามารถในการพัฒนางานอย่างเต็มศักยภาพ (4) ด้านผลผลิต โดยครูพบว่าในภาพรวมความเหมาะสมของโครงการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกในด้านต่อไปนี้ 1) โรงเรียนได้รับการพัฒนาตรงตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ชุมชน และผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดี และเชื่อมั่นต่อคุณภาพของโรงเรียน และ 3) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ มีความเต็มใจในการช่วยเหลือโรงเรียน นอกจากนี้การมีผลงานทางวิชาการของโรงเรียนที่ดีเผยแพร่สู่ชุมชน และวงการศึกษาระดับน้อย และการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนโครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีคุณลักษณะเด่น 3 ด้าน ได้แก่ มีนิสัยประหยัดอดออม รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และมีความซื่อสัตย์

รายงานผลการประเมินการดำเนินงานความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากร ในระดับบุคคลพบว่า มี 6 ประเด็น ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสนใจอ่านข่าว/ประกาศทุกครั้ง สนใจเข้าร่วมการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการทำงานทุกครั้ง เป็นสมาชิกของสมาคมชุมชนทางวิชาการ หรือวารสารต่าง ๆ ตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป มีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุผลสำเร็จ ใช้ Internet ในการสืบค้นข้อมูล ความรู้ข่าวสารได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว และสามารถใช้โปรแกรม MS-office ในการปฏิบัติงานได้แต่ไม่คล่องแคล่ว และรายงานการประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับองค์กร พบว่า 6 ประเด็น ได้แก่ มีวัฒนธรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นในองค์กรโดยมีการประชุมแบบไม่เป็นทางการเพื่อให้บุคลากรได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างกันเดือนละ 1-2 ครั้ง ในการประชุมเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถอภิปรายหรือพูดคุยเกี่ยวกับปัญหา หรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และได้รับคำชี้แจงจนพอใจเป็นบางเรื่อง เมื่อมีการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรยอมรับผลการประเมิน และยินดีปฏิบัติตามคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะอย่างเต็มใจทุกครั้ง มีการติดตั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (LAN) ภายในหน่วยงานแล้ว แต่เป็นบางกลุ่มและใช้งานได้ มีการกระจายอำนาจ โดยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นลง บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เน้นการให้บริการแบบเสร็จในจุดเดียวและให้อำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ที่รับผิดชอบ แต่มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานในรูปแบบของรายงาน และผลการวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงน้อย

ตารางที่ 1 รายงานผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนบ้านบึงนิมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ข้อค้นพบ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเรียนรู้	<p>1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยพิจารณากิจกรรมในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ และนอกหลักสูตร</p> <p>2) การปฏิบัติของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการบ่มเพาะในการทำโครงการบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมนักเรียน มีนิสัยประหยัดคือออม รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและมีความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครู และผู้ปกครองที่ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีค่านิยมที่ดีอีกหลายประการ ได้แก่ ใฝ่รู้ รักการอ่านคิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมี การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย และรู้จักป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติด</p> <p>3) การเรียนรู้มีส่วนร่วมโดยอาศัยชุมชนเป็นหลักเพื่อการเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียง</p>
2. การจัดการความรู้ในโรงเรียน	<p>1) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรม และด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดและประเมินผล</p> <p>2) การพัฒนานวัตกรรมการสอนด้วยโครงการและบูรณาการการจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>4) การพัฒนาครูเกี่ยวกับการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คู่กับการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนและการใช้เทคโนโลยี</p> <p>5) การจัดการ ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรม และด้านการพัฒนาเทคนิคการวัดและประเมินผล</p> <p>6) การพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนที่เน้นเอกลักษณ์ชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนบุคลากรจัดทำแผนบูรณาการคณะชั้นเรียนตามหลักสูตร</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
<p>3. การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้</p>	<p>1) การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ต่างๆ และการเข้าร่วมโครงการ</p> <p>เช่น โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โครงการคุณธรรมนำความรู้ น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โครงการออมทรัพย์ และโครงการสมุดทำความดี เป็นต้น</p> <p>2) การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลนั้น ผู้บริหาร แลครู ต้องเป็นตัวอย่าง รวมทั้งผู้ปกครองด้วย</p> <p>3) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งการฝึกอบรมเป็นรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ นักเรียนเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรมนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริง โดยทางโรงเรียน</p> <p>4) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหา และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการศึกษา เช่น ในชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีการทำไร่ นาสวน ผสม มีศูนย์เกษตรปลอดสารพิษ เป็นต้น</p> <p>5) บทบาทของครอบครัวและผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณลักษณะที่ประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตาม ได้จากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและความใกล้ชิดทางศาสนา</p> <p>6) นักเรียนมีการประยุกต์ใช้โดยเฉพาะนักเรียนมีโอกาสสร้างรายได้จากกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างเรียน ได้เรียนรู้ระบบและการดำเนินงานบริหารโครงการและ โครงการต่างๆร่วมกับครูและชุมชน</p>
<p>4. การบริหารและการดำเนินการในโรงเรียนเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>1) แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้ง โรงเรียนและชุมชนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ส่วนการจัดการเน้น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านการควบคุม ด้านการติดตามประเมินผล ด้านปฏิบัติและด้านการประสานงาน</p> <p>2) โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีธรรมเนียมและแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการ นิเทศ และติดตามประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในปีต่อไป</p> <p>3) ส่งเสริม ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ร่วมพัฒนาการศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกันทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น เห็นได้จากชุมชนร่วมสนับสนุนกิจกรรมทั้งด้านทุนทรัพย์และแรงงาน</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>4) พัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบคละชั้น และการสอนแบบ โครงงาน</p> <p>5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทัศนคติในการ จัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นประชาธิปไตย มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม มีการกระจายอำนาจการบริหารและปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ</p>
5. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	<p>1) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ แต่ครูยังเน้นการบรรยาย เทคนิคการสอนยังไม่มีความหลากหลายมี การใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนรู้มีน้อย ครูควรมีการปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงาน เป็นทีม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชมผลงานของตัวเอง และของผู้อื่น</p> <p>2) เน้นการพัฒนาหลักสูตรแต่ลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ยังไม่ชัดเจน รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กยังต้องการ การช่วยเหลือและพัฒนา เช่นการเขียนแผนการเรียนรู้แบบคละชั้น การ ประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงและการพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน</p> <p>3) มีการพัฒนาบุคลากร พัฒนาระบบการนิเทศกำกับติดตามที่ต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>4) สนับสนุนการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน จัดให้มี หลักสูตรท้องถิ่นที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับ</p>

2. สรุปผลการศึกษาโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 2

โรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 บ้านนาโน ตำบลหนองน้ำใส อำเภอบ้านไผ่ จังหวัด ขอนแก่น มีบุคลากรทั้งหมด 7 คนประกอบด้วยผู้อำนวยการ ครูประจำการ(3 คน) ครูอัตราจ้าง(2 คน) และนักการ/ภารโรง(1 คน) และนักเรียนระดับปฐมวัย 20 คน และระดับประถมศึกษา 47 คน รวม ทั้งหมดจำนวน 67 คน ชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาปี ทำสวน รับจ้างตามโรงงาน เป็นช่างรับเหมา ก่อสร้างบ้าน และรับจ้างทั่วไป ผู้ปกครอง/ชุมชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นับถือศาสนาพุทธ และรายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 20,000 บาท นักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียนนี้ มาจากเขตบริการ 2 หมู่ ซึ่งอยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ 500 เมตร และ 1 กิโลเมตร ตามลำดับ ทำให้นักเรียนต้องใช้รถจักรยาน หรือจักรยานยนต์มาโรงเรียน สำหรับชุมชนอยู่ใกล้เทศบาลบ้านไผ่

ผู้ปกครองมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในอำเภอ โรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “เป็นศูนย์เทคโนโลยีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม พละทานมัชฌมบูรณ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ครูมืออาชีพ ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษา มุ่งสู่มาตรฐาน” ระบุพันธกิจครอบคลุมวิสัยทัศน์ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา และระบุการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีสติปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย ศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงแบบไทย รวมทั้ง ส่งเสริมให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

ผลการประเมินตามมาตรฐานโดยภาพรวม โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จนบรรลุความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ระดับปฐมวัย

ด้านคุณภาพผู้เรียน นักเรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ โดยโรงเรียนดำเนินการดังนี้ (1) จัดทำโครงการพัฒนาการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนาบุคลากร โดยใช้โครงการนิเทศภายในกำกับติดตามเพื่อประกันคุณภาพภายใน จนนักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษและสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (2) ส่งเสริมการจัดทำแบบฝึกหัดเสริมวิชาคณิตศาสตร์ และการเสริมทักษะด้านคณิตคิดเร็ว และโครงการอ่านคล่อง เขียนคล่อง และกิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ (3) โรงเรียนสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการวิเคราะห์หลักสูตร เน้นกระบวนการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงก่อนการปฏิบัติการสอนทุกสัปดาห์และมีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยฝ่ายวิชาการของแต่ละช่วงชั้น และทำให้โรงเรียนได้รับความศรัทธาจากชุมชนและผู้ปกครองของนักเรียน (4) ส่งเสริมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและกิจกรรมสหกรณ์

คุณภาพด้านพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมีเป้าหมายดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา มีจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน (2) โรงเรียนได้ดำเนินการตามโครงการ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และคณะครูได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีการวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงก่อนการปฏิบัติการสอนสัปดาห์และมีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยฝ่ายวิชาการของแต่ละช่วง

ชั้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและทำให้โรงเรียนได้รับความศรัทธาจากชุมชนและผู้ปกครองของนักเรียน (3) พัฒนาครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน (4) การพัฒนาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการนำสู่ชั้นเรียน และ (5) การนำกระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรมาใช้ในการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน

คุณภาพด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทรัพยากร และบุคลากร โรงเรียนมีเป้าหมายดังนี้ (1) ส่งเสริมระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร (2) การศึกษาดูงานที่มุ่งพัฒนาศักยภาพในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีวิสัยทัศน์ในการทำงานสามารถนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น (3) การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (4) พัฒนาด้านระบบบริหาร โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

คุณภาพด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนมีเป้าหมายดังนี้ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน วัด และหน่วยงานภายนอกเช่น อำเภอ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตารางที่ 2 รายงานผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

แก่นานโนมิวิทยา ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ข้อค้นพบ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเรียนรู้	<p>1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยพิจารณากิจกรรมในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ และนอกหลักสูตร</p> <p>2) การปฏิบัติของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการบ่มเพาะของโรงเรียนในการทำโครงการบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์และสังเกตพบว่านักเรียนมีวินัยและความรับผิดชอบ มีนิสัยประหยัดอดออม และมีจิตใจเอื้ออาทรและความรับผิดชอบ มีนิสัยประหยัดอดออม และมีจิตใจเอื้ออาทรและความเสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ครู และผู้ปกครองที่ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีอีกหลายประการ เช่น รู้จักพึ่งตนเอง มีความ สามัคคี มีสุขภาพอนามัยดี และมีความซื่อสัตย์ โดยได้รับการสอดแทรกในการเรียนการสอนของครู เรื่องของ คุณธรรม และจริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3) การเรียนรู้ของนักเรียนโดยอาศัยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อการเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการพัฒนาโดยมีการวางแผนให้ครูมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียน</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>การจัดทำสื่อการสอน การซ่อมเสริมและพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอนโดยใช้การให้รายงานในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามการเรียน การสอนยังไม่เป็นแบบบูรณาการ ครูผู้สอนยังมีวิธีการ สอนแบบบรรยาย และเทคนิคการสอนยังไม่มีความหลากหลาย การใช้สื่อและผลิตสื่อการสอนน้อยไม่ สามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจของนักเรียนได้ดีเท่าที่ควร ความสามารถของนักเรียนในการถอดประสบการณ์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย</p>
<p>2. การจัดการความรู้ในโรงเรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรม และด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดและประเมินผล 2) การทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนาคู่มือครูกรณีศึกษาในทำให้ครูในโรงเรียนแลกเปลี่ยนรู้และช่วยเหลือกันเอง 3) ตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น มีโครงการศึกษาดูงาน ซึ่งเป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ให้มีประสบการณ์และมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน สามารถนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
<p>3. การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมีผลงานที่โดดเด่นและเป็นเลิศ เป็นที่ประจักษ์ คือ ประติมากรรมลอยตัวได้รับรางวัล เหรียญทองระดับจังหวัด 2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มิติ เศรษฐกิจ/วัตถุ โดยมีกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มิติสิ่งแวดล้อมมีโครงการอนามัยโรงเรียน ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม มิติสังคมให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ภายในโรงเรียนคณะครู นักเรียน ได้ร่วมมือกับชุมชนในการจัด 3) โรงเรียนยังเป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน 4) บทบาทของครอบครัวและผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณลักษณะที่ประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามได้แก่ ความมีวินัยและความรับผิดชอบ มีนิสัย

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>ประหัตคอคออม มีจิตใจอ้ออาทรและความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ และการรู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของส่วนตัว และ ส่วนรวมอย่างคุ้มค่า โดยปัจจัยที่ส่งผลให้บทบาทของ ครอบครัวในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความใกล้ชิด กิจกรรมทางศาสนาของครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว</p> <p>5) นักเรียนมีการประยุกต์ใช้โดยเฉพาะนักเรียนมีโอกาสรายได้จากกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างเรียน ได้เรียนรู้ระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและโครงการฝึกทักษะวิชาชีพ</p>
<p>4. การบริหารและการดำเนินการในโรงเรียนเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>1) แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ (1) ช่วงเริ่มต้น (2) ช่วงเรียนรู้ฝึกฝนและเติบโต และ (3) ช่วงสืบสานและถ่ายทอด โดยปัจจัยที่สนับสนุนในการดำเนินงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเฉพาะอุปกรณ์ดนตรีได้รับการสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้ออุปกรณ์</p> <p>2) ปัจจัยทางการบริหารในการขับเคลื่อนโครงการฯ ได้แก่การจัดองค์กร การควบคุม การติดตามประเมินผลด้านปฏิบัติงาน และการประสานงานและสื่อสาร</p>
<p>5. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน</p>	<p>1) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ครูยังเน้นการบรรยาย เทคนิคการสอนยังไม่มีความหลากหลายมีการใช้สื่อและผลิตสื่อการสอนน้อย การเรียนการสอนยังไม่เป็นแบบบูรณาการ การเรียนการสอนส่วนมากเน้นการสอดแทรกคุณธรรมในกลุ่มสาระ ต่าง ๆ ทุกกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีครูผู้รับผิดชอบโครงการหรือ ครูอื่นรับผิดชอบสัปดาห์ละ 2 คน เพื่อทำหน้าที่ให้ ความรู้และอบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน ดังนั้นในวิถีชีวิตของนักเรียนจะปลูกฝังเรื่องดังกล่าวเป็นหลัก ยังไม่ครอบคลุมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4) การพัฒนาบุคลากรให้เข้ารับการอบรมตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวยังมีน้อย การสอนของครูยังเน้นที่การบรรยาย เทคนิคการสอนและการประเมินผลยังไม่หลากหลายเท่าที่ควร</p>

3. สรุปผลการศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 3

โรงเรียนบ้านหินลาดนาดี เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 8 คน นักเรียน 118 คน กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ภายในปี 2554 นักเรียนโรงเรียนบ้านหินลาดนาดีทุกคนเป็นคนดี มีคุณธรรม นำวิชาการ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศ” ระบุพันธกิจครอบคลุมวิสัยทัศน์แต่ไม่ได้เขียนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา มีการระบุข้อความซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาฯ ได้แก่ “...การพัฒนานักเรียนทุกด้าน เต็มศักยภาพด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้มี ความรู้

ความสามารถ มีชีวิตที่สงบสุขและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ... และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ” และมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการความรู้ กล่าวคือ “การจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เอื้อต่อการเรียนรู้” สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นหมู่บ้านอาชีพหลักของชุมชนคือเกษตรกรรมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 10,000 บาท โรงเรียนบ้านหินลาดนาดี เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมจะให้ประสบการณ์แก่นักเรียน ได้แก่ วัด และชุมชน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลาย ๆ ด้านสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และโรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สามารถให้บริการแก่นักเรียนและชุมชนได้

ผลการพัฒนาในการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านหินลาดนาดีได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้นักเรียนในเขตบริการ ในปีการศึกษา 2551 โดยยึดแนวทางการบริหารตามแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ แต่เนื่องจากสภาพปัจจัยต่าง ๆ ตลอดจนทรัพยากรในการบริหารจัดการมีข้อจำกัด จึงทำให้การระดมทรัพยากรมาใช้ในการบริหารค่อนข้างลำบากและสภาพคล่องทางเศรษฐกิจมีน้อย ผู้ปกครองมีรายได้น้อยการศึกษาต่ำจึงทำให้การส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร และทำให้ การดำเนินการจัดการศึกษาในบางมาตรฐานของการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ด้วยความพยายามและความตั้งใจอันแน่วแน่ของบุคลากรทุกฝ่ายที่มีความต้องการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง จึงทำให้ได้ผลสำเร็จน่าพอใจในระดับหนึ่งในการดำเนินการพัฒนานักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการศึกษาในแต่ละด้านพอสรุปได้ดังนี้ **ด้านผู้เรียน** พบว่านักเรียนมีผลการเรียนค่อนข้างต่ำโดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ปัญหาเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะขาดสื่อและครูที่มีความชำนาญเฉพาะ แต่โรงเรียนได้จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในการเรียนการสอน จึงพอที่จะแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง แต่โรงเรียนยังประสบปัญหาในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนส่วนมากมีความเข้าใจถึงคุณธรรมที่จำเป็นในชีวิตและสามารถปฏิบัติตัวอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข แต่การนำสู่การปฏิบัติยังคงต้องรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง **ด้านครูผู้สอน** พบว่าโรงเรียนให้ความสำคัญ จัดให้ครูมีโอกาสได้รับการพัฒนาและมีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ครูสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างดี สามารถที่จะทำทักษะกระบวนการเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ **ด้านการบริหาร** พบว่า เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน/ผู้ปกครอง กับโรงเรียนทั้งในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมร่วมกัน สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาเน้นมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีการจัดวางระบบโครงสร้างการทำงานตามภารกิจได้ดี แม้ขาดปัจจัยด้านบุคลากร ผู้บริหารมีการกระตุ้นการทำงานของบุคลากรเป็นระยะ และมีการเสริมแรงที่ดีในการสร้างขวัญและกำลังใจ จึงทำให้เป็นที่ยอมรับของคณะครู กรรมการสถานศึกษา นักเรียน และชุมชน/ผู้ปกครอง/ประชาชนทั่วไป **และด้านการพัฒนา**

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่าโรงเรียนได้ติดต่อประสานงานกับองค์กรชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษา ในท้องถิ่นให้เข้าร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประสานใช้แหล่งเรียนรู้ และเป็นวิทยากรให้การศึกษา เช่น ภูมิปัญญาด้านงานอาชีพ และ ภูมิปัญญาด้านการอบรมคุณธรรมจริยธรรม

ประเด็นที่โรงเรียนควรพัฒนาได้แก่ (1) การพัฒนาการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ การจัดระบบกลไกส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นแบบอย่างที่ดี (2) ครูควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ จากสื่อการเรียนการสอน การสอนแบบโครงการ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร และการศึกษาดูงาน (3) สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนเรื่องการประหยัดอดออม การใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างรู้คุณค่า ทักษะในเรื่องมิติสัมพันธ์ และการกะประมาณ และการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

โรงเรียนจึงมีแผนการพัฒนาสถานศึกษาดังนี้ (1) ระดมทรัพยากรในการบริหารการศึกษาด้วยกระบวนการที่หลากหลายและคุ้มค่า (2) พัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านการคิด วิเคราะห์ การอ่าน และเขียน รวมทั้งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (3) ร่วมมือกับชุมชน /ผู้ปกครอง วางแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้เป็นรูปธรรม

ตารางที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านหินลาดนาดี ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ข้อค้นพบ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเรียนรู้	<p>1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยพิจารณากิจกรรมในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ และนอกหลักสูตร</p> <p>2) การปฏิบัติของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการบ่มเพาะในการทำโครงการบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อนักเรียนปานกลาง พบว่านักเรียนมีนิสัยการรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รู้จักพึ่งตนเอง และมีนิสัยใฝ่หาความรู้ ในส่วนที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาได้แก่เรื่องความขยัน อดทน รู้จักแก้ปัญหาและมีทักษะในการทำงานและการมีวินัย</p> <p>3) มีการเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการพัฒนาโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้การดำเนินการ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และบูรณาการสู่การเรียนรู้อื่นๆในสาระต่างๆ</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>4) ในภาพรวมนักเรียนทุกช่วงชั้น ยังมีระดับผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และโดยภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาถึงระดับชาติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>5) การจัดนิทรรศการแสดงผลงานครู และนักเรียนยังไม่ได้รับความสนใจจากชุมชน อาจเนื่องจากการขาดการประชาสัมพันธ์</p>
2. การจัดการความรู้ใน โรงเรียน	<p>1) การประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านการบริหาร และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครูจะใช้หลักการของการจัดการความรู้เป็นแนวทางการประยุกต์ใช้โดยเริ่มจากการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง การวิเคราะห์ห้หลักฐาน การจัดทำแผนการสอน การจัดบรรยากาศในห้องเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การสอนแบบ โครงงาน และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ</p> <p>นักเรียนเรียนรู้จากชุมชน ปรากฏชาวบ้าน เนื่องจากชุมชนเข้มแข็งประกอบอาชีพทำนา และ ไร่นาสวนผสม เป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้โรงเรียน และ เชิญปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนใน โรงเรียนและมาเล่าให้ฟังถึงวิถีชีวิตแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>
3.การ นำแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	<p>1) แนวทางการดำเนินงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง สามารถ จำแนกออกเป็น 3 ช่วงคือ (1) ช่วงเริ่มต้น (2) ช่วงเรียนรู้ฝึกฝนและเติบโต (3) ช่วงสืบสานและถ่ายทอด โดยปัจจัยที่สนับสนุนในการดำเนินงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำและระบบการ บริหารจัดการที่ดี โรงเรียนมีปัญหาเนื่องจากสถานที่ตั้งใกล้ ๆ กับ โรงเรียนที่โอนย้าย ไปอยู่ใกล้องค์การ บริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุน</p> <p>2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา เช่น กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดระบบบริหารจัดการและการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม</p> <p>3) การบริหารในการขับเคลื่อน โครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังมี น้อยทั้งด้านการจัดองค์กร การควบคุมการติดตามประเมินผล และการ ประสานงาน</p>
4. การ บริหาร และการ ดำเนินการใน โรงเรียนเพื่อการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง	<p>1) แนวทางการดำเนินงานใน โรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่ง ออกเป็น 3 ช่วงคือ (1) ช่วงเริ่มต้น (2) ช่วงเรียนรู้ฝึกฝนและเติบโต และ (3) ช่วง สืบสานและถ่ายทอด สามารถจำแนกออกเป็น 3 ช่วงคือ (1) ช่วงเริ่มต้น</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>2) ช่วงเรียนรู้ฝึกฝนและเติบโต และ(3) ช่วงสืบสานและถ่ายทอด-โดยปัจจัยที่สนับสนุนในการดำเนินงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำและระบบการบริหารจัดการที่ดี ตัวอย่างเช่น โรงเรียนนี้มีปัญหาเนื่องจากสถานที่ตั้งใกล้ ๆ กับโรงเรียนที่โอนย้ายไปอยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุน มากตลอดจนมีรถรับ-ส่งนักเรียน ทำให้นักเรียนบางส่วนย้ายที่เรียน จำนวนนักเรียนเล็กลง และความสัมพันธ์กับชุมชนมีน้อยอดีต ผู้อำนวยการ โรงเรียนจึงวางแผนช่วยกันรณรงค์เพื่อให้ประชาชนนำบุตร-หลานเข้ามา เรียน จำนวนนักเรียนเริ่มเพิ่มขึ้น</p> <p>3) รณรงค์เรื่องการออมทรัพย์ และการใช้จ่ายทั้งครูและนักเรียน เช่น การฝากเงิน การนำอาหารกลางวันมาโรงเรียน หรือรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน</p> <p>4) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อฝึกฝนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ส่งเสริมชุมชนประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ ไร่สวนผสม พอเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมสอน และนักรถการ โรงเรียนมาช่วยกันทำบ่อเลี้ยงกบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และนำมาเป็นอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียน มีการปลูกกล้วยและ</p>
5. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	<p>1) สภาพการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนการสอน มีน้อย ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยชอบประสบการณ์จากการที่ได้ปฏิบัติงานมา จากโรงเรียน จึงใช้การบริหารแบบครอบครัวนั้นการมีส่วนร่วมทั้งกับบุคลากร ในโรงเรียนและชุมชน/ผู้ปกครอง</p> <p>2. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เนื่องจากครูปฏิบัติการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน จึงต้องมีการปรับกิจกรรม การเรียนรู้/การออกแบบการเรียนรู้ เนื่องจากครูปฏิบัติหน้าที่การสอนหมุนเวียนตามตารางสอนไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด</p>

4. สรุปผลการศึกษาโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 4

โรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็งเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู 15 คน นักเรียน 223 คน โรงเรียนตั้งอยู่ระหว่างทุ่งนาและไร่สวนของชาวบ้าน มีถนนติดต่อไปมาสะดวกทุกฤดูกาล นักเรียนไม่มีปัญหาในการไปกลับโรงเรียนหรือเสี่ยงภัยแต่มีปัญหามลพิษทางอากาศในช่วงฤดูฝนจากโรงงานกระดาษ ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์และค้าขาย นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ผู้ปกครองต้องพึ่งแรงงานเด็ก เช่น ช่วยเหลืองานต่าง ๆ ในบ้านหรือรับจ้างนอกบ้าน มีความสนใจในการศึกษามากแต่มีฐานะยากจน เมื่อโรงเรียนได้รับการอนุมัติให้

เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ผู้ปกครองให้ความสนใจส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน 100% ส่วนมากส่งเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน

วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ คือพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ มีความรักชาติ มีพัฒนาการทางด้านวิชาการ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้มีทักษะ มีความคิดเป็นตรรกะ มีระเบียบวินัยในตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็งที่ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ พัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีของโรงเรียนให้เหมาะสม เพียงพอ มีฐานข้อมูลที่เป็นระบบชัดเจน และจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้

ตารางที่ 4 รายงานผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ข้อค้นพบ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเรียนรู้	<p>1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยพิจารณากิจกรรมในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ และนอกหลักสูตร</p> <p>2) การแสดงออก/พฤติกรรมของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการบ่มเพาะของโรงเรียนในการทำโครงการบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อนักเรียนปานกลาง พบว่า นักเรียนมีนิสัยการรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รู้จักพึ่งตนเอง และมีนิสัยใฝ่หาความรู้ ในส่วนที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนา ได้แก่ เรื่องการแก้ปัญหาและทักษะการทำงาน มีความขยัน อดทน และมีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>3) มีการเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการพัฒนาโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้การดำเนินการ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และบูรณาการสู่การเรียนรู้ในสาระต่างๆ</p> <p>4) สอดแทรกกิจกรรมที่สะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการแสดงผลงานรีไซเคิล การทอเสื่อ และการละเล่นพื้นบ้าน นอกจากนี้การจัดกิจกรรมในสาระการเรียนรู้เช่น กลุ่มคณิตศาสตร์ เรียนเรื่องสาระอัตราส่วน กับน้ำหมักชีวภาพ เคล็ดลับความพอเพียง และ</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	ชีวิตพอเพียงเคียงข้างสหกรณ์ เป็นต้น
2. การจัดการความรู้ในโรงเรียน	1) การประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ การประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรม และด้านการวัดและประเมินผล โดยการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาค ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษามานำมาบูรณาการ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้
3. การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	1) นักเรียนรู้จักบริโภคอย่างมีเหตุผล ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำ ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการทำน้าหมักชีวภาพได้ เข้าใจและบอกประโยชน์ของน้ำหมักชีวภาพและให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจได้อย่างสมเหตุสมผล มีจิตสังคม โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ชีวิตพอเพียงเคียงข้างสหกรณ์ นักเรียนรู้จักการออม การใช้อย่างเหมาะสม นำหลักสหกรณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สะท้อนสู่การปฏิบัติของนักเรียนเช่น เรื่องอุปกรณ์รีไซเคิลแบบประหยัดตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเลือกวิธีการสร้างรายได้ที่เหมาะสม 3) บทบาทของครอบครัวในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่การรักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีนิสัยประหยัด อดออม รู้จักพึ่งตนเอง และมีนิสัยใฝ่หาความรู้ 4) ปัจจัยที่ส่งผลให้บทบาทของครอบครัวในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และการใช้เวลาว่างร่วมกันของครอบครัว
4. การบริหารและการดำเนินการในโรงเรียนเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง	1) แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนทั้งด้านการจัดการศึกษาเช่นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจากชุมชน 2) ปัจจัยทางการบริหารในการขับเคลื่อน โครงการฯเน้นการบริหารจัดการ ด้านการจัดองค์กร ด้านการควบคุม ด้านการติดตามประเมินผล ด้านปฏิบัติและด้านการประสานงาน ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	3) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อฝึกฝนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการขยะวิเศษและรีไซเคิล การเลี้ยงโคนม การนวดแผนโบราณ และการเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอโครงการฯ
5. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	1) สอดแทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำสู่การปฏิบัติผ่านการเรียนรู้ในสาระต่างๆ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น 2. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเน้นภูมิปัญญาชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน 3. ใช้การฝึกอบรมเป็นรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรม 4. ส่งเสริมใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และโครงการปลูกฝังทักษะอาชีพนักเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. สรุปผลการศึกษา โรงเรียนบ้านร่องแซง สังกัด สพท. ขอนแก่น เขต 5

โรงเรียนบ้านร่องแซง มีบุคลากรปฏิบัติงาน 8 คน นักเรียน 43 คน กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนดังนี้ "ภายในปี พ.ศ.2553 โรงเรียนร่องแซงมุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนเป็นคนมีคุณภาพได้รับมาตรฐาน และเต็มศักยภาพ ได้รับมาตรฐาน และเต็มศักยภาพ มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนการสอนยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา" ซึ่งระบุคำว่า "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ไว้ในวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าประสงค์

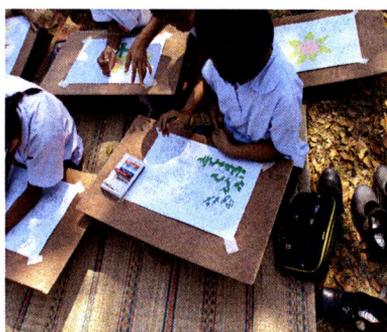
สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาสถานศึกษา มีดังนี้ (1) ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของโรงเรียนผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี และสามารถผู้เรียนรู้จักค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง (2) ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการจัด จัดหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น (3) ด้านการบริหารจัดการศึกษาพบว่าสถานศึกษา

ได้จัดกิจกรรมการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาได้รับการประกาศเป็นสถานศึกษาพอเพียง 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการสถานศึกษาได้รับการประกาศเป็นห้องสุขสันต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น 5 และ (4) ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมการศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ พบว่า (1) โรงเรียนส่งเสริมระบบนิเทศติดตามและแนะแนว มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน (2) ครูมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่และนำเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (3) การบริหารจัดการมีการกำหนดแผนงานและนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องและนำปัญหาและอุปสรรคมาพัฒนาต่อเนื่อง แต่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ (4) สถานศึกษามีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการปฏิบัติทุกขั้นตอน (5) สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและชุมชนท้องถิ่น (6) ชุมชนมีความเข้มแข็งในการสนับสนุนการจัดการศึกษา และ (7) จัดสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานอื่นๆ

แนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาในอนาคต เสนอแนะดังนี้ (1) ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาการคิด และพัฒนาการเรียนการสอน โดยจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนรู้ (2) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น (4) ส่งเสริมการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) พัฒนาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ตารางที่ 5 รายงานผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านร่องแซง
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	ข้อค้นพบ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการเรียนรู้	<p>1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยพิจารณากิจกรรมในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ และนอกหลักสูตร</p> <p>2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้รับการพัฒนามาจากกิจกรรม/โครงการบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเช่น เกษตรครบวงจร การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การเลี้ยงหมูปลูกผักสวนครัวฯ ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลายด้าน ได้แก่ การมีนิสัยใฝ่หาความรู้ รู้จักฟังตนเอง ความซื่อสัตย์ มีความขยันอดทน ตรงต่อเวลาและมีความสามัคคี มีนิสัยประหยัดอดออม และรักษาทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับการสัมพันธภาพครู และผู้ปกครอง</p> <p>3) การเรียนรู้มีส่วนร่วมโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานเพื่อการเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียง</p>
2. การจัดการความรู้ในโรงเรียน	<p>1. พัฒนาคู่มือในการขับเคลื่อนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและนวัตกรรม และด้านการพัฒนาเทคนิคการวัดและประเมินผล</p> <p>2. ครูศึกษาด้วยตนเองและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น จากเพื่อนครูด้วยกัน จากผู้บริหารรวมถึงเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน จากนั้นจึงนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนให้ดีขึ้น</p> <p>3) ใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน</p>
3. การนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	<p>1) การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนส่วนใหญ่ในภาพรวมผ่านกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร เช่น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเน้นภูมิปัญญาชาวบ้าน โครงการพ่อแม่ปลูกลูกการศึกษา โครงการสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เป็นต้น</p> <p>2) บทบาทของครอบครัวในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การใช้เวลาว่างร่วมกันของครอบครัว ความใกล้ชิดทางศาสนาของครอบครัว และวิถีการอบรมเลี้ยงดูของ</p>

ประเด็น	ข้อค้นพบ
	<p>3) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอดแทรกให้แก่ นักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>4) นักเรียนมีการประยุกต์ใช้โดยเฉพาะนักเรียนมีโอกาสสร้างรายได้จาก กิจกรรมของโรงเรียนระหว่างเรียน ได้เรียนรู้ระบบและการดำเนินการ เกี่ยวกับกิจการสหกรณ์ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและ โครงการฝึก ทักษะวิชาชีพ</p> <p>6. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการ บริหารจัดการองค์กร ได้แก่ การประชุมวางแผนปฏิบัติงาน การพัฒนา บุคลากร นโยบายของสถานศึกษา และการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน เสริมแรงให้นักเรียนเช่น การชมเชย การให้รางวัล เป็นต้น</p> <p>7. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านระบบ สนับสนุน ได้แก่ รูปแบบการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การมี แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ความรู้ความสามารถของภูมิปัญญาท้องถิ่น การ</p>
4. การบริหารและการดำเนินการ ในโรงเรียนเพื่อการขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียง	<p>1) แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่ง ออกเป็น 3 ช่วงคือ (1) ช่วงเริ่มต้น (2) ช่วงเรียนรู้ฝึกฝนและเติบโต และ (3) ช่วงสืบสานและถ่ายทอด โดยปัจจัยที่สนับสนุนในการดำเนินงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการที่ดี</p> <p>2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมจากชุมชนและความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการความรู้</p> <p>3) การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน</p> <p>4) การพัฒนาบุคลากรร่วมกับหน่วยงานภายนอกเช่น หน่วยงานนิเทศก์</p>
5. ด้านหลักสูตรและการเรียนการ สอน	<p>1) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดแทรก/ บูรณาการแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการเรียนการสอนทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>2) การมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานภายนอก และผู้มีส่วนได้เสียในการ จัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อสอดแทรกแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัด บรรยากาศและสภาพแวดล้อม</p>

6. การวิเคราะห์ข้อค้นพบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่สรุปในแต่ละด้านมาสังเคราะห์สรุปสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด(ร่าง) รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบภายใต้รูปแบบฯที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารจัดการ 3) การพัฒนาวิชาชีพครูและการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการเรียนรู้ และ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชน และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญแต่ละองค์ประกอบตามตารางดังนี้

ตารางที่ 6 การกำหนดประเด็นภายใต้รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการฯ	ประเด็นภายใต้รูปแบบฯ
1. การบริหารงานวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษากำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. สถานศึกษาบูรณาการแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชั้นเรียน เช่น ความประหยัดการคิดตัดสินใจแก้ปัญหา ในการออกแบบการเรียนรู้ 3. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้โดยมีหลักสูตรท้องถิ่น 4. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้/สื่อเพียงพอ 5. หลักสูตร โรงเรียน ได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและทันสมัย 6. เน้นการทำงานเป็นทีม
2) การบริหารจัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษากำหนดควิสัยทัศน์/ พันธกิจ/ กลยุทธ์และโครงการ ที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. สถานศึกษามีการบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3. สถานศึกษาในภาพรวมมีการวางระบบกำกับ ตรวจสอบและประเมินผลอย่างโปร่งใสต่อเนื่อง และสื่อสารให้ทราบทั้งโรงเรียน 4. สถานศึกษาของท่านนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นของใช้ต่างๆ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
3) การพัฒนาวิชาชีพครูและการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษามีการอบรมหรืออื่นๆเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากร นักเรียนและชุมชน 2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสะท้อนผลหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรด้วยกันเช่นการเสวนาปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน การทำวิจัย

รูปแบบการบริหาร เชิงบูรณาการฯ	ประเด็นภายใต้รูปแบบฯ
	<p>ชั้นเรียน การจัดประชุมนำเสนอผลงานครูประจำปี เป็นต้น เพื่อครูและผู้บริหารจะได้รับการพัฒนาช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์</p> <p>3. สถานศึกษาตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา</p>
4) การมีส่วนร่วมของชุมชน	<p>1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ช่วยดูแล และระดมทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษา</p> <p>2. สถานศึกษาจัดทำระบบสนเทศเพื่อประโยชน์ในการใช้งาน</p> <p>3. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก</p>

7. สรุปการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

7.1 นำรูปแบบฯที่ได้สู่การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย ผู้บริหาร และครู เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญณี แรอรท นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดร. ศิริกุล นามศิริ นักวิชาการจากเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการบริหารการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอน ผอ.สาพันธ์ ผาน้อย ท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการนิเทศการศึกษา และผอ. กนก บุตรวงษ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่มีการดำเนินงานโครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเสนอแนะให้ปรับภาษาที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ การจัดลำดับประเด็น และปรับภาษาให้กระชับ

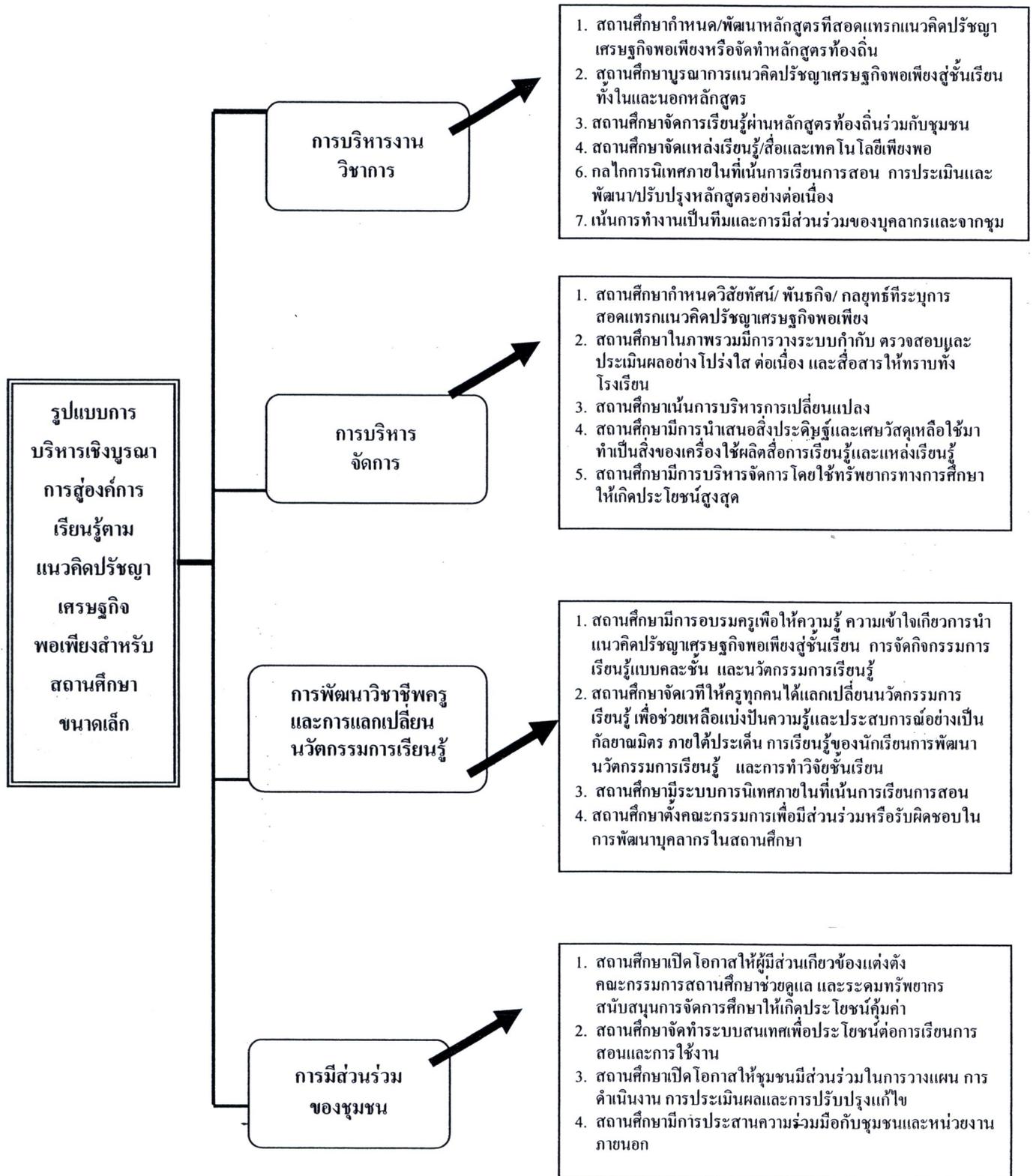
7.2 วิเคราะห์สารสนเทศที่ได้อีกครั้ง และสรุปรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 7 สรุปการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

รูปแบบการบริหารเชิง บูรณาการฯ	ประเด็นภายใต้รูปแบบฯ
1. การบริหารงานวิชาการ	<p>1. สถานศึกษากำหนด/พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>2. สถานศึกษาบูรณาการแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชั้นเรียนทั้งในและนอก</p>

รูปแบบการบริหาร เชิงบูรณาการฯ	ประเด็นภายใต้รูปแบบฯ
	<p>หลักสูตร</p> <p>3. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชน</p>
	<p>4. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้/สื่อและเทคโนโลยีเพียงพอ</p> <p>5. กลไกการนิเทศภายในที่เน้นการเรียนการสอน การประเมินและพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. เน้นการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมของบุคลากรและจากชุมชน</p>
2) การบริหารจัดการ	<p>1. สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์/ พันธกิจ/ กลยุทธ์ที่ระบุการสอดแทรกแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. สถานศึกษาในภาพรวมมีการวางระบบกำกับ ตรวจสอบและประเมินผลอย่างโปร่งใสต่อเนื่อง และสื่อสารให้ทราบทั้งโรงเรียน</p> <p>3. สถานศึกษาเน้นการบริหารการเปลี่ยนแปลง</p> <p>4. สถานศึกษามีการนำเสนอสิ่งประดิษฐ์และเศษวัสดุเหลือใช้มาทำเป็นสิ่งของเครื่องใช้ผลิตสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้</p> <p>5. สถานศึกษามีการบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>
3) การพัฒนาวิชาชีพครู และการแลกเปลี่ยน นวัตกรรมการเรียนรู้	<p>1. สถานศึกษามีการอบรมหรืออื่นๆเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากร นักเรียนและชุมชน</p> <p>2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสะท้อนผลหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรด้วยกัน เช่นการเสวนาปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน การทำวิจัยชั้นเรียน การจัดประชุมนำเสนอผลงานครูประจำปี เป็นต้น เพื่อครูและผู้บริหารจะได้รับการพัฒนา</p>
4) การมีส่วนร่วมของ ชุมชน	<p>1. สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาช่วยดูแลและระดมทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า</p> <p>2. สถานศึกษาจัดทำระบบสนทนาศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการใช้งาน</p> <p>3. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข</p> <p>4. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก</p>

สรุปภาพประกอบรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ดังนี้

ภาพประกอบที่ 3 กราฟวิเคราะห์รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก